

- університет як дослідницький інститут, професійна школа та культурний центр;
- інтеграція можливостей університету для навчання кожного індивіда вмінню визначати власну освітню траєкторію відповідно до мінливої життєвої та професійної ситуації;
- підприємницька модель університету, який створює і відтворює інтелектуальний потенціал країни.

Інтеграція цих ідей у рамках виховної системи у сучасних ЗВО тягне за собою оновлення змісту (ціннісні домінанти), оскільки молодь є особливою цінністю та соціальний, економічний ресурс, драйвер розвитку всіх сфер економіки та напрямів життєдіяльності товариства.

Активна роль цінностей проявляється у світогляді здобувачів через систему ціннісно-смыслових орієнтирів, установок, принципів та ідеалів, поглядів та переконань, критерії оцінок навколишнього світу, що в цілому утворює нормативно-регулятивний механізм життя [3].

Однією з умов ефективної виховної діяльності є створення та розвиток у ЗВО виховуючого соціокультурного середовища. Середовище розглядається як єдиний і неподільний фактор внутрішнього і зовнішнього психосоціального та соціокультурного розвитку особистості, таким чином, молоді люди виступають одночасно і як об'єкт, і в ролі суб'єкта особистісного розвитку.

Таким чином, у цілому виховне соціокультурне середовище університету представляє собою систему просторово-предметного оточення, впливів та умов формування особистості, що відповідає завданням освіти, висококультурної та конкурентоспроможної- на сучасному ринку праці, а також має потужні можливості для її розвитку.

Список використаних джерел

1. Вербець В.В. Морально-етичні цінності в системі виховання студентської молоді. Християнські цінності: Історія: Погляд у третє тисячоліття: Наук. зап. / Нац. ун-т «Острозька академія». Острог, 2002. Т. VI. С. 230–233.
2. Вишневський О. Система цінностей і стратегія виховання. Рідна школа. 1997. № 7/8. С. 3–5.
3. Фрицюк В. А. Методологічні підходи до вивчення проблеми професійного саморозвитку майбутнього фахівця. Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2017. № 6. С. 160–167. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vvpi_2017_6_26

Бянь ДУН

ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОФЕСІЙНОГО ТА ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Діяльність викладача ЗВО є своєрідною за своїм змістом, структурою, цілями, результатами, використанню коштів, а вміння викладача точно і правильно визначати послідовність виконання та зміст навчальних виховних завдань, відповідно до них планувати свою роботу та роботу студентів – важлива риса його діяльності.

Основний зміст викладацької діяльності включає виконання декількох функцій – навчальної, виховної, організаторської та науково-дослідної. Ці функції виявляються у єдності. Для викладача ЗВО найбільш специфічним є поєднання педагогічної та наукової роботи. Дослідницька робота викладача збагачує його внутрішній світ, розкриває творчі та інтелектуальні можливості, підвищує науковий рівень знань. Водночас педагогічні цілі

часто спонукають до глибокого узагальнення та систематизації матеріалу, до ретельного формулювання основних ідей та висновків.

Проте слід враховувати, що професійна лідерська діяльність сучасного викладача зазнала істотних змін у зв'язку з ускладненням його функцій, з появою нових освітніх технологій та інформаційних засобів навчання [3].

Науковці виділяють комплекс значних професійних лідерських вимог до сучасного викладача, серед яких:

1) сформованість мотиваційної сфери, прагнення викладача до саморозвитку, самоактуалізації у професійній діяльності;

2) становлення якостей, що характеризують творчу особистість (винахідливість, відкритість, толерантність і т.д.);

3) наявність досвіду здійснення відомих способів педагогічної діяльності;

4) інноваційний стиль мислення, що визначається становленням методологічної культури педагога;

5) розвиток рефлексивних процесів.

Успішність педагогічної діяльності, на думку ряду фахівців, які забезпечують педагогічні здібності у найбільш узагальненому вигляді були представлені.

Відома наступна класифікація лідерських педагогічних здібностей:

1. Дидактичні здібності – здібності передавати навчальний матеріал здобувачам доступно, зрозуміло, викликати інтерес до предмету, спрямовувати на самостійну роботу (педагогічну майстерність);

2. Академічні здібності – здібності до відповідної галузі наук (до рідної мови, хімії, біології, літератури, фізики тощо). Здібний викладач знає предмет не тільки в обсязі навчального курсу, а значно ширше глибше, постійно стежить за нововведеннями в науці, вільно володіє матеріалом, виявляє інтерес, веде дослідницьку роботу [2];

3. Перцептивні здібності – це здатність проникати у внутрішній світ здобувачів, психологічна спостережливість, пов'язана з тонким розумінням особистості здобувача та його тимчасових психічних станів. Здібний педагог за незначними ознаками, невеликими зовнішніми проявам уловлює найменші зміни у внутрішньому стані студента;

4. Мовні здібності – здібності ясно і чітко висловлювати свої думки, почуття з використанням мови, міміки та пантоміміки. Мова педагога завжди відрізняється внутрішньою силою, переконаністю, зацікавленістю. Вираз думок ясне, просте та зрозуміле;

5. Організаторські здібності – це, по-перше, здатності організувати колектив, згуртувати його, вплинути на нього і, по-друге, здібності правильно організувати свою власну роботу (вміння правильно планувати свій час, роботу тощо);

6. Авторитарні здібності – здатність безпосереднього емоційно-вольового впливу на студентів та вміння на цій основі добиватися у них авторитету (хоча, звичайно, авторитет створюється не тільки на цій основі, а, наприклад, і на основі прекрасного знання предмета, чуйності та такту вчителя тощо). Авторитарні здібності залежать від цілого комплексу особистісних якостей вчителя, зокрема, його вольових якостей (рішучості, витримки, наполегливості, вимогливості тощо), а також від почуття власної відповідальності за навчання та виховання, від переконаності вчителя в тому, що він має рацію, від вміння передати цю переконаність своїм вихованцям;

7. Комунікативні здібності – здібності до спілкування, вміння знайти правильний підхід до учнів, встановити комфортні взаємини, наявність педагогічного такту;

8. Педагогічну уяву (або прогностичні здібності) – це спеціальна здатність, що виражається у передбаченні наслідків своїх дій, виховному проектуванні особистості здобувачів, пов'язаному з уявленням про майбутнє вихованця, в умінні прогнозувати розвиток його особистісних якостей;

9. Здатність до розподілу уваги (між декількома видами діяльності) виражається в тому, що здатний і досвідчений педагог уважно стежить за змістом та формою викладу матеріалу; за розгортанням своїх думок; тримає у полі уваги всіх студентів; реагує на ознаки втоми, неуважності, нерозуміння, зауважує всі випадки порушення дисципліни, а також слідкує за своєю поведінкою (позикою, мімікою та пантомімікою, ходом).

Виділяють два рівні педагогічних здібностей: перцептивно-рефлексивні та проєктивні. Перший рівень – перцептивно- рефлексивні, включають три види чутливості: почуття об'єкта, пов'язане з емпатією та оцінкою збігу потреб здобувачів до вимог; почуття міри, або такту та почуття причетності. Ці вияви чутливості є основою педагогічної інтуїції. Другий рівень педагогічних здібностей, - проєктивні здібності, співвідносні з чутливістю до створення нових, продуктивних засобів навчання. Цей рівень включає гностичні, проєктувальні, конструктивні, комунікативні та організаторські можливості. При цьому наголошується, що відсутність кожної із цих здібностей є конкретна форма нездатності [1].

Гностичні здібності виявляються у швидкому та творчому оволодінні методами навчання учнів, у винахідливості способів навчання. Гностичні Можливості, забезпечують накопичення інформації вчителі про своїх студентів, про себе. Проєктувальні здібності проявляються у здатності представити кінцевий результат навчання, що виховує, в завданнях, розташованих у часі на весь період навчання, що готують студентів до самостійного вирішення завдань. Конструктивні здібності виявляються у створенні творчої робочої атмосфери спільного співробітництва, діяльності, чутливості до побудови заняття, найбільшою мірою відповідного заданої мети розвитку та саморозвитку учня. Комунікативні здібності виявляються у встановленні контакту, педагогічно доцільних відносин. Ці здібності забезпечуються, чотирма факторами: здатністю до ідентифікації, чутливістю до індивідуальних особливостей учнів, добре розвинутою інтуїцією, сугестивними властивостями. Додамо ще фактор мовної культури.

Таким чином, професійні та лідерські, організаторські здібності виявляються в виборчій чутливості до способів організації студентів групи, в освоєнні навчального матеріалу, самоорганізації здобувачів, самоорганізації своєї діяльності педагога.

Список використаних джерел

1. Гриньова М. Організація виховної роботи у педагогічному університеті. *Імідж сучасного педагога*. 2009. № 10. С. 21-25.
2. Кремень В. Г. Людина перед викликом цивілізації: творчість, людина, освіта. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура / за ред. В. Г. Кременя. Київ: Пед. думка, 2008. С. 9–48.
3. Сухомлинська О. В. Про ідеї та підходи до виховання моральності: український погляд. *Шкільний світ*. 2015. Лют. (№ 4). С. 4–20.

Лі ЯФЕЙ

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ АКТИВІЗАЦІЇ МИСЛЕННЯ У ПРОЄКТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розвиток нових інформаційних технологій спричиняє становлення принципово нової освітньої системи, яка може забезпечити надання освітніх послуг мільйонам людей при скороченні питомих витрат за освіту. Саме на досягнення цих цілей спрямовано Інтернет-освіту, яку можна визначити як освіту широких верств населення, що отримується за допомогою інформаційних освітніх ресурсів Інтернету.